

ପ୍ରତ୍ୟେକିତାରେ

L E G I S L A

Schäferkäse mit Mandarinen

1849 - 29 ԱՆՁԵՐԻՆ

ՆՈՐԵՐԱ - 129

U.S. GOVERNMENT PRINTING OFFICE 26-1265

1. *Wetlands - Human Impact Assessment*

¶ Եհանիառ Արքայն Հասարակութեան
վկաց ունեցած խնամքը ու դութը յայտնե-
լով, փայտէն ու ածուխէն առնուած տուր-
քէրը վերուցերէր իւր բարձու հրամանա-
ւը, որ 1258 թօւականէն ՚ի վեր ՚ի գործ կը-
դրուէր ։ Իսոց այս օրերու սառւղուեցու որ
Եզմիրի մէջ փայտին ու ածուխին ամէն մէկ
ըեռէն 20 տկան փարայ տուրք կառնուի
և զէր ։ ո՞ն որ Նորման վլէհանիառ հրա-
մանին ու արդպառուէր կամացը գէմ ըլլու-
րուն, իսկոյն հրաման ըրաւ որ մինչև հիմա
տանուած բառակնիրը՝ հարկ եղած սմնձիրը-
ներէն ետ տանուին ու Խմբիցոց տարեկան
տուրքին հոշիւ ըլլուն

Այս արքունի հրամանին գործադրութիւնը՝ եղիմակց պաշտօնեալին փուլամափայլ Սաֆիղ փաշալին յանձնուեցաւ, և ամէն գործակալերանող պատահել պատուեր եցաւ որ սպառնական վայրէն ու ածուխէն ամէն նեխն տու լիր շատեն

— Երդաբաղ առ և օդուստիւս Կերեակաց թագավահական դահր ժամ անդեւէն ՚ի մեր իւր բազի դիմաւորա թիւնիկ՝ օդինաց հրամանները ՚ի դործ դնելով, հասարակութեան իրուսունքը պահպանել, իւր բարձու հայտնուորութեան տակը եղած քաղցիներուն մէջ հարսաահարութեան հման նըննըր արմատարի իրիւով արդարութեան հմունքը հաստատուին է, 'օրին վեհափոխութեան այս բարի գիտաւորութիւնը քաջ ճանաւելով հաւատարմաբար աշխատող պաշտօնատարները ամենային մասամբ դաշտութեան կ'արժանահան ու կը վարձաարին, իսկ հակառակ շարժերու յանդգնեցներն ու հորիսու պատիժ կը կրեն, ինչպէս որ այս որելու պատահեցաւ:

Պօնիսցի նորմակին կուսակալ Հասան
Հագդը փոշտն անցյալ տվենքը Արյա գալին իբեհն
Տակը ուն վայ գանձուած Խան քաղաքը կը
մանայ , ուր աեղ իբեն համար չու տով ընա-
կորդն մը պատրաստուած չը լըարտն կը բար-
իանայ , ու մոռը գանձուած Պարտադճի զի-
լը զնալով յիշեալ քաղաքին վերակայութեա-
մութեալ Աւալ աղան հօն բերել կուտայ , և
Քէհատրեան Եպրուհիմ աղոյին տանը բակին
մէջ պինի (Պէհէվի) մը կը կազէ , ու երկու
անդամ՝ անխնայ կը ծնծէ 400 դաւազոն
քարիելով Յիշեալ Աւալ աղոյն չը դիմանեա-
մով երեք օրեն եռեւ կը մեռնի , որուն ժա-
ւանդները հրամանաւու . Ենքնակալին յիշեալ

ժաշակ Պօլիս բերել կատան , և Ամիս արդարաթեան վճաց գերադոյն տտեանը ուղեւու հետեւ , բարձրապատի . Ըստի վայսին ներկայութեանը դ տտապատան ընել տուղոյ՝ ամէն կերպ մանրամասն քննութիւնները ըլլույն եւուն փաշային ըրած անորենութիւնը երեանն կ'ելլայ , ու ըստ օրինի վճիռ կը լլայ որ փաշան մեռապատին արեան զինը վճարէ . Ժառանիպներուն :

Յայտնի է, որ մարդասպանութեան յանցանքը աստու անօյին հրամանին և միանքամայն որդի արարագ առ ինքնակալին հաստատած բարեկարգութեանը դէմէ, մանաւանդ յիշեւով փաշան սէրութեան էն մէծ աստիճանը գտնուած վեզերութեան հիաղուր առած ըլլովով՝ ու Նորին ՎԵՀափառութեան իրաւախան դիսուարութիւննեւրը գործադրելու պաշտօնեաց գտնուերով, ու իրից ասմինի անվայել բան մը եթէ ընելու ըլլոյ՝ նոր արդիիլու պարտաւորութիւն ունեցած իրէն նրան ասմինի բանի մը ձեռնամուկն յլլալը՝ թէ ոյս աշխարհիս և թէ հանգերձեալ սշխարհին մէջ մէծ ամօթ ու մարդկութեան զէմէ, և ինչքը քանից անգամ երեելի զառաներս մէջ կուտակալութիւն ըստու ու հասարակութիւնը պաշտօնեաց գտնուած

ըլլալով բարեկարգութեան կահունեարան ան-
տեղեակ ձեւածոյ ալ նէ՝ իրա ուներ չունի
Ա ասն օրոյ արդ արութեան պատճոց կամ-
նագրքին համեմատ տար պատիմի դրաշը լը
հորկ ըլլալով, Տէրութեան պաշտամեայները
յատուկ ժողով մը ըրին, ու խորհեցան որ
ոյն փայտն բառ օրու մը զէլի այլան մեռցը-
նելը մաօք ծեծած չէր, անոր համոր կա-
րերու կ'երի որ որատիմը բիշ մը թեթեանց,
այսինքն մասն չ'ը-ը-ը խրիւելին ազատ ըլ-
լայ, ինկ վէ զերութեան տատիճոնի վլացէն
առնուելով՝ հատարակ մարդոց կարգը գառ-
ուի, ու հինդ տարի կ'ենարու որոյմանու թօ-
գաս սբարդ խրկուի և օրինաք վճռու ուժ ար-
եան դիմն ալ առնուի

ՀԱՅԵՐԵՎ ՏԱՂՈՎՈՅՆ այս սրաշումից հրամա-
նաւ Վարդապետին ՚ի զործ զրաւեցաւ:

— Խարթապատճեն. մեն լիպարուսկետ փա-
շային ողջոն կամէմ փաշան ասկէ յառաջ
Արքիլիսայութեան ստովճաներ առած ըլլա-
ռով, անկէ մասցած երրորդ աստվածանի նշաննը
հրամանաւ Արքային զերագօյն առեւանին
անդամներէն վեմախոյց Եղիշէմ փաշութիւն
ողին Ամալքյան Աւձիր սրբյին որուեցաւ,
որ պատրին դործոց պաշտօնեային թղթակ-
ցութեան դրասանը թափիր պաշտօնեացներէն
ունեն և և անկէ. առեւած հինգերգը կար-

գի նշանը՝ ըստ կամանի ազգութիւնի փողերանցին յանձնուեցաւ:

Ակեալ Ապորապետ մաշային բնակու-
րանին աշխատաւորներէն խօսէկեան Մու-
թափա Դավագ Եզէնասին Հողորդ աստիճանի
Կշանմը առաւ:

Վերը ունի ծախուց վերասեւզն զսեմա-
վայլ պէտք է գիշեաթին աղան խօնեւ կեռա Մէհ-
մէտ բափիք պէտք՝ երազորդ ասափձնինի նշանը
ընկալու:

Արքունիկ Եվդաքը գիմմիթի խալիքէ
գտնուսպ Հասան Էֆենտի, և մասցած եղբարդ-
աստիճանի նշանն ալ Համբակյանի վորդին
աեղակալ դանուող Շեքիդաթ էֆենտին
չնորհուեցաւ:

Յիշեալ ստեանին այս սրբությունը՝ կ դորձ
գրուեցաւ Հրամանաւ Արքային:

— Պատճառների կուսակալքն մեծամասցը
հաջի Առևտ Ասթվածի գոշային՝ հոս գոր-
ծակառուր անուանեցաւ Ըլքել պէս ե-
զիշուր.

— Եւմ եղի բանակին մոհավելքի
Զէրի էֆենտին փոխութիւն հարկ եղու , ու
ուզը զբանցաւ Խայրի էֆենտին , որ միշ-
ես բանակին պատեհութիւն մէկն էր :

— Ուշիքամբի ուսեակը ըստիր դաշտունայ գտնուով Ահմետ Քեյմի ու Ալի Եֆեն-

տիները խօսելի անունում են առաջնակը առին,
— Ապէ՛, յառաջ մէկրդ մէկու, եռեւէ քանի
մը հրդեհ պատահեցաւ, և Անվիշտ անհնար
է որ զիսպատճեալ ող չը պատահի, բայց կա-

բելի է որ երաժիշտն որ չունեցող և վարքը
անցար ու անվայի գտնուած մարդիկ տագին
անդին թնակերտ անհոգութիւն կրնեն, և կամ
զիտանմբ կրուկ կը ձգեն . փառ օրյ առար
փայօք միշտ կը նկատուի, և քանից անգամ
աշ պատուեր եղած է որ անոնի վազքը ան-
յօս մարդիկ ամեննենին մ. կ աեզ մը չը բնա-
կին . ՚ի վերոց այսր ամենայնին կը գտնուին ու-
նանել յանու ու դն ու անորոշիեցն մարդիկներ,
որ իրենց չոր ընաւորութեանը պատճառաւ
հուսարակութիւնը վասփ հասցընեցու կը յան
ու շնչն.

Պամազանէն քիչ մը յստուջ Պէտօղու-
լց առաջարկի մը Առանձին մէջէն կունդարակ մը կը-
պահեն . առա երաստարար տղա մը Պէտօղու-
պէտօղէն մը խանո թը երթարակ 20 ժամաց
ու ուղարկելու ու օւստիքն ետև . խանութիւն
ներսը կը մըսնէ , և շախախարդ պէտօղէն մը ըը-
ռնկը ցընեցը թալաներան մ.ջը կը նետէ . ու-
խակոյն անցար կը լցա , թալաները գեր չը ըը-
ռնկը խակըն կիմանան ու կը մարին . սց-
նուհեան զարձեալ այն կողմեցը պահապա-
նի մը առնը ներքեւն խունդարի մը գտնուե-
լով կը մարին :

Այս բաները թէ լասնեն գտնուալ ջապ
թիշէի դոքակալը լրաբառը խեցն միշեալ
ու լուսավոր ու պէտք եղած մարդիկները կը
կանչէ, և այն երթուսարդ տղին կերպարան
քը սորմելին եռմէ՝ թէ այն և թէ կառկածե-
լի մարդիկը հսկի ընտառել, կսպանօք 17 տո-
րեկան հանդեան շեղենացի ձեմանի ոնու-
ազ մեկը մրագը դարսի ձեռք կը ձգէ ո-
գօցափ ժողովը կը խորի և ուր տեղ հարցու-
գործ կը լսոյ:

Ճիւմնին կըսէ, թէ և Զննքը քանի մը
հողի խորելով և ըստակ իսսուանալով պատ-
ռէր ըրին՝ որ ասդին անդին կրսկ ձգեմ.
վասն որոյ ես ալ զինետան մը վերի կողմը
ժողովով վառելով պատուհանէն վար կախ.
ուած Նօրշանի մը մէջը ձգեցի ու փոխաց
նոհ. Ղալաթու Սէրքախանէցին քովը եղած
ըգանդային միզարանին մէջ ապայէ շնչառած
խուսափու մը բռնկցրնելով նախանին մէջի ծղե-
ցի. զարձեալ այն կողմները ու օրէնքին փուռ-
պէօքէն ու ուելն եւու նախան մազազա-
րաց ըրբառն, արքային ժողովու մը վառեց-
ու հօն նետեցի ։

Ճաղովից անդամները ազին այս խօսքերը մափկ ընկըն ետե՝ հետը մարտ կը դնե՞ո՞ւ այն պատճես եղողները դանէ ու ցուցո՞ւ ակնիք այս որեւէս ձեռք անցնելով ժայլով կը բերուին , Ճիւմանին անոնց գլ. մն ալ իւ առջի բառները կը կրիմէ , և իր խօստվածի բախ իւ բ յանցանգը կ'առու դու ի . բայց ամես ներսն վայագ մասնիք արդէն հարցում իրու ու դատապահ կընէ՝ բանը ադէկ մը երես համերս համար:

— Վահարբեմի Ակնի հմեզաբթի օրը ժամը երկու քուեցին առենենքը Առ լժոնի Աէն մշտի կողմը՝ Քւամթիվեան Ահման է, Ձիւսինի առենէն զիգուանձրով մը Հրդեհ պատահեցաւ, ու միայն նոյն առենք սպակաւ, դիմուց առանք թիւնիւ թիւնիւ բանկեաւ բանկեցաւ, բայց դորձ առկայինքը զանիկա խորյիւ վլցուելու իրակը մարմարին

— Ա Եկա ապրուան մլ.ջ 1265 թ. Ա. Տր
վին ու Միջերկրական ծովեն Պօյիս եկա
Տաճկի ու Հպատակ ազգի և Երբապացու
նաւելուն, Տանըրը ներառ ու Նաւ որդնե
րաւն ցուցուկն է:

4350	19330	1765	1781	Հազար
4459	28444	1793	2298	Բամազան
4721	29198	1815	2215	Ըլքիալ
3751	25952	1561	1511	Զեղդատե
2720	19687	1017	0998	Զեհվաճէ
37056	251032	15256	15245	Գումբադ

Երբ Տաթի Հպատակ է ըստուգի
պաշտոն Տաթի ու Տաթի ու Տաթի
առաջնորդ

615	02501	2145	0802	Մուհամբեր
133	01640	1003	0427	Ուժեր
272	00902	0732	0345	Ըեպիլ էվիլ
403	02700	1403	0730	Ըեպիլ ախը
597	06985	2327	0748	Ճեմազիկ եղ
627	14018	5979	1804	Ճեմազիլ ախը
620	05711	4383	0986	Բեճեպ
794	03736	3245	0621	Հաղան
391	01998	1727	0667	Բամազան
691	03196	2517	0943	Եփիսոր
679	03983	3024	0732	Զիգատուկ
705	04009	2863	0981	Զիշիքչե
6555	54398	36849	9793	Գույզը

Գայում Գայում Հերթին Աև Տագին
թիւստիւ Խնամա Ե ալիւ Ե հերց
ապաւ Ե մանուշ կուները Ները

Առաջնաբառ	Նորմ				Մուհամբեկ
2103	6	1723	0386		Մուհամբեկ
0797	4	0672	0416		Աշխեր
1071	3	0905	0169		Բեպիկ Եվլի
1854	6	1499	0361		Բեպիկ սփոք
2889	5	2051	0843		Ճեմազիկ
3935	2	2493	1535		Ճեմազիկ
4390	2	2942	1540		Բեճեղ
4398	2	3154	1183		Ըստան
4457	2	3524	0385		Բամազան
4718	3	3906	0815		Շվիլի
3748	3	3044	0707		Զիգանտ
2718	2	2210	0510		Զիգանտ
37018	37	28093	8963		Քամադ

— Յարձրապատիւ Փօլսոպքայլն Նախկին
խորհրդական վրա մնախայլ Հաճի Կողմէմ պէտք է, քեզնակին գերազ զն առաջանին անդամ՝ եղաւ իւր բարձր աստիճանիը վրան մնալու պաշտօնութ:

— Ազգեմն ամէ, աճի՞ Ֆիւսա Եփէնավին բարձր տօսափնահաւ բարձրապատիւ Ծոխապրատ մին խորհրդական կարդեցու . և առ ոյժի հոս յու զանուելըւն համար՝ տեղը փոխանորդ դրուեցաւ Վեյբիհնի Ելելըլըլը ալէ Եփէնավին

— Յարձրապատիւ Փրկարքացին Նախկին
մեքենապէի Մահմետ աղջ Եթէնախն որ ա
մէտքիի փախանագդ էր, առաջին աստիճանի
երկրորդ կարգի սրամիւը առեն լով՝ ամէտք
որու եզաւ։

Արժանայարդ Թէվիթիդ պէտ է գիւղի
որ բարձրապահի փոխարքոցին մէրթուպէտ
փօխանորդ էր, մէրթուպէտ սնաւանեցու:

— Այսնձատակը ժողովըն առ աջին դրազի
վեհաւու էքէնտրի՝ նշն ժողովըն անդա
եզրա:

— Այսուազեռութեան տատիճանը ունեցու
Վլամաղան՝ Արու խան Նահանդին անդամի
գրուեցաւ:

— Կ.ամձատանը ժողովըն երկրորդ դրագիք
Համար պիշտ՝ Ա.պիտի.պի համարակալ տնօւա-
նեցու.»

— Երասու Ք ՃԵմիլ է Քիւնտին՝ Ամոռից կա-
ռավարչին վեճմափոյց Հիւմի փաշսցին, և
դպովթիւնի ժողովոյն անց ամ Խմակը է Քիւ-
նին՝ զերամեծի աեզտիկալին Հիւմէլին փաշտ-
ուին, դափու քէհեամի դրուեցած:

— Պարսպի կաւափարքն Մաշուգ կ փաշաբն
քեհեան Օսմանի ովէդը՝ կայսերական սենեկա-
պետութեան տասիծները տառաւ:

— Արցունքական սենեկապետութեան աստիշ-
հանը աւնեցող թէփիիդ պէցը՝ զաղթիվի-
ժողովըն անգամ եղաւ:

— Ա լուսնի կրտսեկողմն գմբան Խաչէ, մ
պէշէ քէնախն որ տրտաքին դործոց պաշտօն-
եային թղթակցութեանն գրատանը ընտիր
գործակունելէն մէկն է, ըրբորդ տառիճանը
առ առ է

Համեմատի պայմաններուն համար, ՅԵՀՈՒԹՅՈՒՆԻ առաջքը կանգնազ արդիւնքի հաւերը նուսպանելով գնացին:

Ճամանակեւ մը ՚ի վերէք որ Խզմիլի մ.ջ
անձրեւ եկած լւր, բայց անցեալ շարթուուն
մ.ջ եթի աղլէկ անձրեւ տեղապահ՝ Երկրսացւոց
մեծ ոգուոտ պատճառեք է:

— Ֆիլիպը շնուր կը գրի՞ն ող ամօցին 11 լն զեշերը ծիւն տեղալու. սկսեք է հուն:

SECTION OF OFFENDER'S

Վայքմեան Անաստոլույի Գաղվարկեր Քե-
լէնապէցի զառակ Մէհմէտ օսման և քենաքին, և
Անաստոլույի դարձէպէրու թեւան տասիճանիք
ունեցող Մէհմէտ Ծիչովի և քենաքին, նմա-
ռագիս Անաստոլույի դաղվարկերու թեւան տասի-
ճանը աւնեցող ու միանդ տմայի Խընակալիքն
տուաշին իմամը դանուուզ համշխաւ Մուսթա-
ֆա իջգէթ և քենաքին, առանց բում և լիլի դա-
ղվարկերու թեւան տասիճանները առ ին, որ ա-
ռաջինին տասիճանիք՝ անցեալ զիլիքճճէցի տօ-
սցին 15 էն, երկրորդինը՝ 17 էն, ու երրոր-
դինը 19 էն ողափո համապատասխան

Ո՞սպաքաղցիս այժմեան գտաւորը
Խամշխտ Մէհմէ, ու բաշխու է քինուին և Խօթանե
պրի Կառաւորութեան առաջանր ունեցող
Խամշխտ մէհմէ, ու Աստի է քինուին՝ Անատո..
լուի դպիկ պրերութեան առաջանր առնէ, որ
ուսացինին առաջանր զիցիձաձի 15 էն ու
Խամշխտ 17 էն պիտի Համարու մէ

— Առաջինը առ ուստի առաջնորդ
Խաչեա թէ զբաղ է քի հորին՝ Ըստօնապօլէ
պատասխան թէ ան աստիճանը ընկալաւ, որ
զի հիշեցէ ի ան ի ու պիտի համովա ի:

ԳԱՐԵՎԻ ԶՈՒՄ

— Ըստձեռագումիւ մէծ Աղալրազիւ փոշաւ
յին աղյան կահէ, մ'պէջ էքթենտին՝ հրամանաւ
Խղչեակալնի բառուկ զօրոց բանակին միդր
միացյալթեան տօսօֆթանը առաւ, և Նորին
ԱՀ հայառութեան ներկայաւթեանը կանչը-

— Երազի ու շինուալու պահանջանքը մասնաւոր է առաջարկություն տալու համար:

բունի ու ցուագարը ըլլալը մեծացօք ալ, բռութեանը ազերա մասաւ ցերեր, որ չըտ էլլայի Աւասի ինամակալ Ալլայի ի թանութը անոր աղերսը ընդունեց ու բաւական տարրուատ կապերով չ աւ բրաւ, այսուհետեւ անդը խոր էեց Պօլոյ բանակին ժաղավոյն անդ ամ միջի թիմ Հաբիր փաշան, Քիրիդ ու թեան առոր Շահը նորհերով անոր և ե. առոր սկաշտօնի այ յանձնեց միջի լիլա Խուռաք Ճեմոյ փաշային, որ Անատոլյի բանակին ժաղավոյն ոնդամ էր:

— Եղիս մում էլլի բանակին հրամանաւար մեռնող թէշիս փաշային տղան միջի միքան իսովդ փաշան որ երկար ատենեւ ի վեր նախակրթական որուուի դպրատանը մէջ պատերազմական զիսութիւն կը սորմի, մեծազոր աշխատենեն ինուրեր էր որ զմուռական կոպոդ անցնի. ուստի վեհափառ Արքոյն ոլ խմանալ անոր խնդիրը ընդունեց ու միրուայութեան ասախճանը տուաւ:

— Մում էլլի բանակին երրորդ հեծելազօր խուրին անզակուր Լուսուր պէշը և նոյն բանկին առաջին հեծելազօր խումբին անզակուր լուսուր պէշը հրամանաւար Արքոյին իրարու տեղ անցնեն:

— Հասուկ զօրաց բանակին հինգ երրորդ հետակակ խումբին առաջնի թափորին հազարապետ Ամենու, և տեղոր դրուեցաւ երկրորդ հետակ խումբին առաջ իմբին Մի, հմետ առան, և առոր պաշտօն ոլ յանձնուեցաւ Ավի ազային, որ յիշեալ հինգ երրորդ խումբին առաջնի ստապօրին ստղուուլ ազուրին իրավութեանը ընդունեց ու միրուայութեան ասախճանը տուաւ:

Ֆիլիպին առենց և թէ հիմա ժաղավական եղած են:

— Դաստաւորմերը և կառախարութիւն կալմէն ընարուուն ժամանաբանը ըլլ իրենց պաշտօնենքին մէջ կոնսի գէմ բան մը ընելու վրայօք երգում պիտի ընդին, որն որ մեր նուխին ասու անկէ: անկէ քաշուն նուղութիւններով կմաս ալ կը կրեն եղեր . ուստի ազերուայիր մը գլուխի իրենց աղդէն երեւելի մարդու մը ձեռուամբ խրկեր էն իրեն, որով կը իրեն ընկայի որ յիշեալ արտօնութիւններու մը գլուխի աղդէն եղեր է:

— Եղիսամարդ զինուոր մունակի ըլլարուն համար կինուրը քարտածին այսու աղուական ցաւեր իմանալով իսկայի կը մեռամիւ համար կինուրը քարտածին այսու ստատիկ ցաւեր իմանալով իսկայի կը մեռամիւ Այս թիւն թիւն մը կանաչ կամար շատ մարդուն անզդուշ շրբուր կերած ու մեռամ են, փամ որց ասանկ ըլլ հանցուած խուերը ու տէլն աւելի հեռանալու է:

— Ու միավառութիւն տանենը և թէ աղուական հասարակուակետութեան ժամանակը անդաման՝ հիմակաւան Խոյի Սաբորէն նախոդակին առենուածն պէս շատ զարծառնութիւնուն թիւն պատահած չէր, առիրի մը նուիր Փարիզի մէջ պաշտօնեայները 133 անգամ ժաղազընը էն դործառութիւնները խոսա շատ ըլլարան համար:

— Վեսուսի Սաբորէն Պոնաբարութիւն դաշդին ետք քաշուելու տական թէշիս աղուական իրեն գուարի վարի կը նուիր Փարիզի մէջ պաշտօնեայները 133 անգամ ժաղազընը էն դործառութիւնները խոսա շատ ըլլարան համար:

— Վեսուսի Սաբորէն Պոնաբարութիւն դաշդին ետք քաշուելու տական թէշիս աղուական իրեն գուարի վարի կը նուիր Փարիզի մէջ պաշտօնեայները 133 անգամ ժաղազընը էն դործառութիւնները խոսա շատ ըլլարան համար:

— Վեսուսի Սաբորէն Պոնաբարութիւն դաշդին ետք քաշուելու տական թէշիս աղուական իրեն գուարի վարի կը նուիր Փարիզի մէջ պաշտօնեայները 133 անգամ ժաղազընը էն դործառութիւնները խոսա շատ ըլլարան համար:

— Վեսուսի Սաբորէն Պոնաբարութիւն դաշդին ետք քաշուելու տական թէշիս աղուական իրեն գուարի վարի կը նուիր Փարիզի մէջ պաշտօնեայները 133 անգամ ժաղազընը էն դործառութիւնները խոսա շատ ըլլարան համար:

— Վեսուսի Սաբորէն Պոնաբարութիւն դաշդին ետք քաշուելու տական թէշիս աղուական իրեն գուարի վարի կը նուիր Փարիզի մէջ պաշտօնեայները 133 անգամ ժաղազընը էն դործառութիւնները խոսա շատ ըլլարան համար:

— Վեսուսի Սաբորէն Պոնաբարութիւն դաշդին ետք քաշուելու տական թէշիս աղուական իրեն գուարի վարի կը նուիր Փարիզի մէջ պաշտօնեայները 133 անգամ ժաղազընը էն դործառութիւնները խոսա շատ ըլլարան համար:

— Վեսուսի Սաբորէն Պոնաբարութիւն դաշդին ետք քաշուելու տական թէշիս աղուական իրեն գուարի վարի կը նուիր Փարիզի մէջ պաշտօնեայները 133 անգամ ժաղազընը էն դործառութիւնները խոսա շատ ըլլարան համար:

— Վեսուսի Սաբորէն Պոնաբարութիւն դաշդին ետք քաշուելու տական թէշիս աղուական իրեն գուարի վարի կը նուիր Փարիզի մէջ պաշտօնեայները 133 անգամ ժաղազընը էն դործառութիւնները խոսա շատ ըլլարան համար:

— Վեսուսի Սաբորէն Պոնաբարութիւն դաշդին ետք քաշուելու տական թէշիս աղուական իրեն գուարի վարի կը նուիր Փարիզի մէջ պաշտօնեայները 133 անգամ ժաղազընը էն դործառութիւնները խոսա շատ ըլլարան համար:

— Վեսուսի Սաբորէն Պոնաբարութիւն դաշդին ետք քաշուելու տական թէշիս աղուական իրեն գուարի վարի կը նուիր Փարիզի մէջ պաշտօնեայները 133 անգամ ժաղազընը էն դործառութիւնները խոսա շատ ըլլարան համար:

— Վեսուսի Սաբորէն Պոնաբարութիւն դաշդին ետք քաշուելու տական թէշիս աղուական իրեն գուարի վարի կը նուիր Փարիզի մէջ պաշտօնեայները 133 անգամ ժաղազընը էն դործառութիւնները խոսա շատ ըլլարան համար:

— Վեսուսի Սաբորէն Պոնաբարութիւն դաշդին ետք քաշուելու տական թէշիս աղուական իրեն գուարի վարի կը նուիր Փարիզի մէջ պաշտօնեայները 133 անգամ ժաղազընը էն դործառութիւնները խոսա շատ ըլլարան համար:

— Վեսուսի Սաբորէն Պոնաբարութիւն դաշդին ետք քաշուելու տական թէշիս աղուական իրեն գուարի վարի կը նուիր Փարիզի մէջ պաշտօնեայները 133 անգամ ժաղազընը էն դործառութիւնները խոսա շատ ըլլարան համար:

— Վեսուսի Սաբորէն Պոնաբարութիւն դաշդին ետք քաշուելու տական թէշիս աղուական իրեն գուարի վարի կը նուիր Փարիզի մէջ պաշտօնեայները 133 անգամ ժաղազընը էն դործառութիւնները խոսա շատ ըլլարան համար:

— Վեսուսի Սաբորէն Պոնաբարութիւն դաշդին ետք քաշուելու տական թէշիս աղուական իրեն գուարի վարի կը նուիր Փարիզի մէջ պաշտօնեայները 133 անգամ ժաղազընը էն դործառութիւնները խոսա շատ ըլլարան համար:

— Վեսուսի Սաբորէն Պոնաբարութիւն դաշդին ետք քաշուելու տական թէշիս աղուական իրեն գուարի վարի կը նուիր Փարիզի մէջ պաշտօնեայները 133 անգամ ժաղազընը էն դործառութիւնները խոսա շատ ըլլարան համար:

— Վեսուսի Սաբորէն Պոնաբարութիւն դաշդին ետք քաշուելու տական թէշիս աղուական իրեն գուարի վարի կը նուիր Փարիզի մէջ պաշտօնեայները 133 անգամ ժաղազընը էն դործառութիւնները խոսա շատ ըլլարան համար:

— Վեսուսի Սաբորէն Պոնաբարութիւն դաշդին ետք քաշուելու տական թէշիս աղուական իրեն գուարի վարի կը նուիր Փարիզի մէջ պաշտօնեայները 133 անգամ ժաղազընը էն դործառութիւնները խոսա շատ ըլլարան համար:

— Վեսուսի Սաբորէն Պոնաբարութիւն դաշդին ետք քաշուելու տական թէշիս աղուական իրեն գուարի վարի կը նուիր Փարիզի մէջ պաշտօնեայները 133 անգամ ժաղազընը էն դործառութիւնները խոսա շատ ըլլարան համար:

— Վեսուսի Սաբորէն Պոնաբարութիւն դաշդին ետք քաշուելու տական թէշիս աղուական իրեն գուարի վարի կը նուիր Փարիզի մէջ պաշտօնեայները 133 անգամ ժաղազընը էն դործառութիւնները խոսա շատ ըլլարան համար:

— Վեսուսի Սաբորէն Պոնաբարութիւն դաշդին ետք քաշուելու տական թէշիս աղուական իրեն գուարի վարի կը նուիր Փարիզի մէջ պաշտօնեայները 133 անգամ ժաղազընը էն դործառութիւնները խոսա շատ ըլլարան համար:

— Վեսուսի Սաբորէն Պոնաբարութիւն դաշդին ետք քաշուելու տական թէշիս աղուական իրեն գուարի վարի կը նուիր Փարիզի մէջ պաշտօնեայները 133 անգամ ժաղազընը էն դործառութիւնները խոսա շատ ըլլարան համար:

— Վեսուսի Սաբորէն Պոնաբարութիւն դաշդին ետք քաշուելու տական թէշիս աղուական իրեն գուարի վարի կը նուիր Փարիզի մէջ պաշտօնեայները 133 անգամ ժաղազընը էն դործառութիւնները խոսա շատ ըլլարան համար:

— Վեսուսի Սաբորէն Պոնաբարութիւն դաշդին ետք քաշուելու տական թէշիս աղուական իրեն գուարի վարի կը նուիր Փարիզի մէջ պաշտօնեայները 133 անգամ ժաղազընը էն դործառութիւնները խոսա շատ ըլլարան համար:

— Վեսուսի Սաբորէն Պոնաբա

Պայման բնուդունելի պիտի ըստոյ:

— Ժապավագի մեջ մէկըզմէկու ետևէ պատահած խորացութիւններուն ձևունամուխ եղող անձանց մեջ մասը բռնուած ու բանասպարաւուն է ին, որոց մէջիւն իմաստ շատերուն յանցանացը ներազութիւն տրուեր էր : Միայն 300 կ չափ անձինք ծանր յանցանք ունենալուն՝ առանց պատճեց մնալիսին տմենեն ին սրժան չէր տեսնուած : Հիմա ժօղովոյն անդատմներէն սեանք՝ սննդյան ընտանիեացը զրած աղեքրասակիւրի պատճառ բռնելով, ահանց յանցանացն ալ ներազութիւն տրուելու վրացը խօսակցութեան սկսեր են . բայց այս յանցաւօդները քանիցա սննդամ տանիկ բռներ ընկնուն համար՝ հիմա թիւ որ ներազութիւն տանեն, կ պրէնալ խոսքութիւն հանելու պիտի աշխատին անսակակաց . վասն որոց անձանց ամենուն մէկէն ներազութիւն տրամիլլը սրժան չէ տեսնուեր . սոյ՝ որոշեր են, որ անհնցմէ օնանց ատեն ատեն ազատութիւն չնորդաւի :

Հիշեալ ժօդովըն անդամները ժօդովը
մտած օրէն հաշուելով՝ կառավարութեան
գանձուուունէն 100 քուանք օրական վարձը
ունենալու լոյս օրէրս նոյն անդամներէն 30
հոգի մէկ ամսու ան վարձքը չտանելով՝ ար-
ժան դատեր են որ հաւաքուած ըստակը
Պարիզ ընակող ազբատաց բազիուի, և միւս
անդամներուն ալ առաջարկեր են որ անձնը
ալ տանիկ ընեն. բայց անոնց հաճիլը կամ
չը հաճիլը առկաւին յայտնի չ.

— կամբութաց թերթերուն մէկուն մէջ
լիշած եմք, որ Դաշղից հասպակավետու-
թեան ու Ֆեսի տէրութեան մէջ տէղը ծա-
գած գժոտութիւնը վերցած ըլլուլով՝ Ֆեսի
մայրաբարդորը զանուած Գաղղից հիպա-
տոսաբանը պիտի բացուի, ու դրաշակը պիտի
տնկուի, ևսև Ֆեսի տէրութեան կողմէն ի
նշան բարեկամութեան 21 անդամ թնդու-
հօթ պիտի նետուի. Վաճառքէս Գալլից
կոռավարութեան կողմէննէ ող փախարինա-
բար 21 անդամ թնդանօթ նետուիլ հարկ
բլայրով՝ Արէնու տէրութեան Յանձն նա-
ւահանգիստը Գաղցիացի պատերազմական
նու չո գտնուելուն համար՝ Գաղցիացին
ըռատով երկու շոգենաւ խրկուեր էր. Ի՞այց
այս շոգենաւերը հնի հասնելըն եաւ՛ իրմէնց
կարծեացը հակաս տէը պատուելով թէ՛ Գաղ-
ցից հի պատուը և թէ՛ հն դ տնաւող բոլոր
Գաղցիայիները նոյն շոգենաւերը մատէր ա-
գաղցիա դարձելը են. ու ակից յայտնի կե-
րեւի որ գժոտութիւնը վերցած ըլլուլէն ՚ի
զատ՝ աւելցած է ալը

Վայ բանին վրոյ՝ Գառզպից կառախու-
րութիւնը՝ Ֆէսի առ բութենեն իրաւունք
պահանջնոր՝ մինչև զիշէճճէլի հնագերդոր
որը սրբանաժամ ուստօծ էր. որն ու տրդէն
բարդած ըլլարով՝ իրեւալ կառավարութիւնը
նայն տէրութեանը դէմ պատերազմ հրատա-
րակած է. Տիմու

— Ա Ենետիկէն և ուրիշ երկիրներէն փախ-
ըղ խելմբ Դաստիարակութեր կան Գաղղիայի
մ.ջ. պրակ կուղեն որ Գաղղիայւոց զինու ռ-
բակուն հարգը դասուին, ու ստի Գաղղիայ հա-
տոքակապւառւթիւնն աղ անոնց խնդիրը պիտի
կուտարէ՝ օաստական խո մքերուն կորզը
անցնելով, և զօրապւառը զօրապւառ, ու սահկ
զնաւառը սասկ զինուոր պրելով

ԵՒՍՏՐԻԱ . Տէրութեան պատերազմի
պայտօնեան՝ Մաճառիաթանի պատերազմ-
ներուն ատենը իւր բանակը աղջկի կառա-
փարելով մեծ ծաւայաթիւն բրած էր , որ-
մանապէս քանի մը երեւելի զօրապետներին
այ ոգւալ չափ աշխատելով՝ հաւատարման-
թիւն ցցց տուած էին . վասն պայ Ուռասից
միհամառ կայսրը՝ թէ նոյն պոշտոննեային և
թէ յիշեալ զօրապետներէն ոմանց նշաններ
շնորհեր ու ոմանց ալ Ուռասից գնդերուն մեծ
զօրապետութիւններ յանձներ է : Կոյնոպէս
Աւստրից մեծափառ կայսրն ալ՝ յիշեալ պա-
տերազմներուն մէջ գտնուող Ուռաս զօրաց
զօրապետներուն ու զապէններուն նշաններ
տուեր է :

Տէրութեան Երկիրը ընդ ամենը 61,000
քահանայ կաց , որոց 5660 ը ցամաքային ու
ծովային զօրաց կորդը նուև տէրութեան
ու թիւ գովծերու մէջ կը կանուին , 35,724 ը՝
թաղերու մէջ էն , և 20,500ր՝ փափերը կը
կիւնան :

— Ե ստուա գտնուած Եկեղեցիներուն մէջ
նաև ուրիշ տեղուանիք ալ խել մը գեղեզմնին-
ներ կոն . և Լօնուա բազմամարդ քաղաք մը
ըլլալուն՝ ամէն մ.կ գերեզմանին մէջ 4—5
նոֆեցեալ կը թաղէն . երբեմն ալ կը պատռ-
հի որ նոր թագուաղ նոֆեցեալին գերեզմանիր
բանալ հայի կը բլայ ուրիշ մը թաղելու հա-
մար , և սյն գերեզմանիր բացուելէն զէշ հո-
տեր կը զցանան , ուսիից օգը ապականերով
ծանր հիւ անդութիւններ պատահէն լու . պատ-
ճառ կը բլայ . անոր համար տէրութիւնը հիմա
հրաման հաներ է , որ սյն գերեզմաններուն
վայ չորս մատուցափ կիր (քիրեճ) զները
բորբագին դոյցն , և մինչեւ որ 10 տարի չմնց-
նի , ամեննեին Նոֆեցեալ շը թաղէն նոյն կե-
րեզմաններուն մէջ :

— Տերութիւնը կը հրատարակէ . որ իւր ժաղավագեան հարուստներէն ունեցած եկա-
մանին 100 լի հինգ . և հարուստ չեղադնե-
րին այլ 100 լի 2 և 2 ու կէս առւրբ. պիտի
առնել :

Դամաւն բերդը քանի մը սպազմաններով
Աւտորից տէրութեան անձնառութ բյալըն
ետք՝ յիշուով պայմանները անթերի տուհուեւ-
ցան. բայց Վ. ՖերվարաՅն բերդը առանց պայ-
մանի անձնառութ եղած էր. ՚ի վիրաց այս
ամենայնի՛ անոնց մշջէն ըստ կանոնի պատճց
որդունի Եղողիերթն ՚ի զատ՝ միւս ամենուն
ալ յանցանացը ներողութիւն տալով՝ յիշ-
եալ աերութիւնը պահէր է սր Դումուն բերդը.
Բնականիերուն ինչ արտօնութիւն արուեցու-
նէ, նոյն արտօնութիւնը սոյն բերդը բնակրով
ու ներողութեան արժանացով անձանց հո-
գացաւ նույն առջեւութիւնը.

— Տեսաթիւնն մասս ունի՝ իւս եւխանու-

— Ա՞նձափառ կայսրը մօտելաւ Մահմադին
թանը ծայրէ ՚ի ծայր ովհովի շղթադայի . վասն
որց այս դիսաւորութիւնի իմացրնելու մաօք
հրամանագիր մը խրիերէ այն տեղը գտնուող
Աւատրիցից զօրաց պահապետին

Վանապէս կրտմոնափիք մ'ալ խրիեր
Ե, որով կը պատուիքէ թէ: սցսուհեան Մա-
ճառներէն մարդ չը գլխատուի ամենն ին:

— Հերութեան բոլը զօրաց թիւը պիտի
ըլսց 150 հազար, բայց հարկը ստիպած ա-
մենը՝ մինչև 800 հազարի պիտի հասնի թիւը.

ԱՆԴՐԵԱ. Հերութեան ծովային վաճառ-
ռակտնութիւնն ար յառաջադրու միոցի Վենեդիկ-
ացւոց յառակացելու էր, բայց անցեառըները՝
ոչն տերութիւնն որտեղեք էր, թէ որ տերու-
թիւնն իւր երկրին մէջ Անդրդիացի վաճառա-
կաններուն արտօնութիւն տայ, ինըն ալ Անդր-
դիւն անոնց վաճառականներուն Հիմա Վենե-
դիկացի մասցեալ նահանդաց կառաւլարու-
թիւնը ու գերախ որ իւր վաճառականները
Անդրդիացի մէջ Վենեդիկացի վաճառականնե-
րուն արտօնութիւնն ունենան, ուստի նորին
ալ իւր երկրին մէջ գոնուած բոլոր նաւա-
հանդիսաներու գործակաւիններուն պատուէր
խորհեր է, որ 1850 թուին յունվարի մէկէն
սկսելով իւր երկիրը և կազ Վենեդիկացի վաճա-
ռականները՝ Ամերիկացի վաճառականներուն
ունեցած արանութիւնն ունենան:

— Հուսափի է որ մեհափառ թագուհին զայտան տառեննի ըստ շրջադաշտի լու համար մինչեւ Միջնարկական ծավալ գայ ուստի նորին մեհափառութեան յատկացնեալ շոգենաւրացն կազմի ջուրերը փարձելու համար հանքաց ելեբ է Կենիքը լու ապէն և մինչեւ Ճիպրուլիթեան եկեղեւ է:

Հեղիներ տերութիւնը սյառուհետեւ պիտի
շրմութեանի իւր երկիրը ոյն վախուսականները,
որոնք Խաչվայէն և օւրիշ աեղերէն կու-
գան . ու սաբ օստագ Երկիրներ ունցած իւր
հրապառութեան պատեւի խրկեր է , որ ա-
նանիներուն անցագիր չը տան :

— ՚ արօլիի հրկիրը ասի՞ւ յսասդ խռովու թեան ձևանահուխ եղաղ ու ետքը ներովու թեան արժանազաղ անձնինքներէն ունանք հիմա կը բանուին ու աղջոր կը սրկուին , որոց մէջ առենօք պաշտօնաստորու թիւն ընող ու երեկի հանդիսոցող մորդինքներ ալ կին . այս բանիս վրայ ամեն մարդ տհուդոյի մէջ ըլլարով դարմացներ մնացներ են :

Ծ. ԵՐԻՒՅԻՆ ԱՐԴՅՈՒՆ

Եղիսաբետի մէջ Մալուք անուն վարժական ոլոն
մէ կը Տաճկերէն ու Գաղղիկերէն Բառապահ մը չե-
նիք ու առիշ առաւերէ, որ 3000 ի շահ բառ կը պա-
րանակէ . և Տաճկերէն սորբի ու զող Գաղղիկացիք
ու Թանօն առնուն Գաղղիկերէն սորբի ու զող անձնուց
կրնակ կ որհածել . Ծախու առնուշ ու զողները՝ այս
Բառապահնեն առը Ճերիտէի Հավատախանէյէն
կրնակ սորբից .

Ի ԿՈՍՏԱՆԴԻՆՈՒՊՈԼԵՄ

ՏՏԱՐԱԿԻ ՊՈՒԽԻ ԱՐԱՎԻՑԱ, ԱՊՈՒՉԵԿԱՅՈՒ